

B. M. 169.
h. 473.

(X 1877942) B.M. 1. 147

Quod DEUS Optimum faxit
permittu

Magnifici & Nobilissimi Jcto-

rum Senatus

In illustri Leucoreâ

Sub Præsidio

MAGNIFICI RECTORIS

VIRI

Nobilis, Amplissimi, Excellentissimi & Consultissimi

DN. GOTTFRIDI SUEVI,

J. U. D. & P. P. Curia Electoralis Facultatis Juridicæ, &
Scabinatus Assessoris gravissimi Facultatisq; p. t. Decani,
Præceptoris Hospitis ac Patroni sui submisso animi cultu
devenerandi

NOBILITATEM,

ejusque pertinentia,

Discursu Juridico-Politico exa-

minandam publicè proponit

Wolff Albrecht a Löben/

Eq: Lusat.

In Auditorio Jctorum ad d. Maji.

WITTEBERGÆ, Excudebat Johannes Hake, M DC LIII.

II R
2508

I. N. D. N. J. C.

SI Naturæ vim & universi Terrarum Orbis cognitionē intueamur, nihil occurreret, quod non vel cetera dignitate vincat; vel ab alio rerum genere superetur: Cognoscemus quemadmodum omnes rerum formæ inter se sint dissimiles, & aliæ aliis nobiliores. Inspiciamus orbis cœlestes, hi sanè non eodem collocati reperiuntur loco, in supremo enim cœlum Empyreum in secundo ChrySTALLINUM, in tertio Firmamentum, cœlum stellarum multitudine Nobile, post hæc siderum errantium orbis sunt, qui non ordine tantum ac specie, sed virtute etiam inter sese longè existunt dissimiles, nec dubium est, quin loca Nobiliores teneant Nobiliora. Elementa etiam, ex quibus non animalia solùm sed plantæ etiam, lapides & metalla coalescunt, dissimilitudinem & dignitatis & potētiae habent. Sicut autem Naturalis illa Excellentia in sempiternis rebus perpetuo manet, ita in iis, quæ oriuntur & occidunt, virtute quadam seminis in sobolem ipsum transfunduntur.

Quum igitur in Beluis, rebus mutis & ceteris inanimatis hunc teneri ordinem videamus, quid mirum, si in homine omnium Animantium Principe id observetur? Magni putamus interesse ex quo genere sit procreatus canis, Equus, ex qua arbore surculus defractus. Quidni curarem ex quibus Parentibus homo sit generatus quidni generoso Patre prognatū generosiusse judicarem animi, de quo Poëta.

Fortes creantur fortibus & bonis
est in Juvencis, est in Equis Patrum,
Virtus, nec imbellem feroces
Progenerant Aquilæ columbam.

Adeo Natura quasi inter homines præcipuè alios Nobiles esse vult, alios ignobiles. Omnes boni inquit Cicero,

semper Nobilitati favemus, & quia utile est Reipublicæ Nobiles esse homines, dignos Majoribus suis, & quia valere debet apud nos clarorum hominum Senex de Republ. meritorum memoria etiam mortuorum. De qua & Nos aliquid in præsentiarum Bono cum DEO dicere institui-
mo; Ut autem res eo procedat facilius, ordinem, tanquam omnium Rerum Animam, observabimus & quidem.

I. Etymologia Nobilitatis.

I. Licet potior fit tractatio Rerum, ad bene tamen docendum excutiemus vocabula, sec. doctrinam *Aristotelis in Polit.* Cum sine Nominis explicatione Rem percipere velle sit Tempus perdere, quia illius cognitio persæpe intellectum præstat, & documentum præbet evidens. Atq; ideo primum omnium indagabimur Etymologiam Nobilitatis. De quâ diversissimæ quidem in Senatu Grammaticorum vaneunt opiniones. Quædam enim dictum vocabulum Nobilis volunt, quasi NON BILIS, eo nisi fundamine, quod Nobilibus omnium maximè conveniat Humanitas, Humilitas, & Mansuetudo, adeoq; sine bile esse, id est, ab iracundiâ liberi debeant: Unde & Sororem Nobilitatis Mansuetudinem dicit *Paralipom. ad Abb. Ursi. tit. de Concil. Basil.*

Aliis videtur quasi NOBILIS dici, imitatione Stoicorum, quasi superbia sit pedissequa Nobilitatis, ipsisq; Nobilibus cum animo litigandi ab Horoscopo & Synastria innata & ingenita, ut loquitur Baldus, quem allegat Noldenius & sequitur *Limneus l. 6. c. 1. n. 4.*

Nōnulli propi9 accedūt & putāt quod Nobilis dicatur quasi NON VILIS, & hanc suā derivationē illustrāt ex eo, quod viles & Nobiles invicē opponātur in *Auth. presid. in pr. C. de Episc. aud. l. 3. C. de murileg.* viles itidem & ignobiles conjungantur *Nov. 90. c. 1.*

Frequētiori tamē Politicorū calculo obtinuit, quod rectiq; à NOSSE dicatur Nobilis, quasi Noscibilis & Nobilitas, quasi Nos cibilitas quod illi qui sint Nobiles, apud omnes ferè propter virtutes & res gestas insigniores innotescāt, deq; die
in die

In diē inclarescant latius. Quam derivationem, tanquam po-
nitius exhaurientem rem ipsam, meritò retinendam puta-
mus.

Diximus hactenus de Origine Vocabuli Nobilis. Jam
progressum faciemus ad investigationem Germanici Nomi-
nis **Edelman** / quæ dictio cum non sit suæ originis vel
simplex, quia omnia vernaculæ nostræ linguæ vocabula
simplicia ut plurimum sunt monosyllabica, ideoq; compo-
sita videtur ab **Adel & man**. Quamquam autem hîc sum-
moperè desudent Philologi in indagatione vocis **Adel**.
Nobis tamen salvo illorum & cujuslibet alterius iudicio
Adel dictum videtur ab Aquilâ Germanicè **Adler**, hoc al-
lusionis fundamento, quod sicut Aquila altius volatu pene-
trando omnes reliquas aves longo post se relinquit interval-
lo, ita & Nobiles virtutum gloria ceteros plebejorum homi-
num ordines longè antecellant. *Nold. in Tract. de Stat. Nob.
Civ. cap. 1. n. 12.*

Licet non ineptè Philosophetur Reinhardus Comes &
Solms / In beschreibung des Adels / ubi dicit :
Warumb hat der Käyser den Adler ? Dasz Er
der höchste fliegende Vogel vnter allen andern
Vogeln ist / vnd sie sich vor Ihm fürchten / vnd
ein auffsehen auff Ihn haben. Warumb heis-
sen die von Adel Edelleute / dasz ist Adlers
Leuth ? Dasz Sie zum Adler gehören / helffen
Ihn mit dem Schwerdte vertheidigen vnd
handhaben. ut refert Dn. Limn. in Tract. de jur. Public.
Imper. Rom. Germ. lib. 6. c. 1 n. 10. § 11.

Neq; ob stare nobis videtur, quod idem Dn. Limn. di-
cto loco n. 11 dicit, hanc originationem nostram infringi ex
eo, quod eadem hâc allusione potius vocabulum **Adler**
dictum fuerit quasi **der Edle Herr** / ac proinde
Adler

Aldler ab Edler aut Alder nō vice versa Adel ab Ad-
ler originem suam trahat : Nam cum ista vocis Aldler ap-
pellatio cum ipsā re, procul omni dubio, prius exstiterit quā
hic Nobilitatis gradus ; non absolum sanē videbitur, si recē-
tius ab antiquiori denominatione sortitum fuisse, secun-
dum naturā ordinem asseramus.

Minus movemur quod alii Adel derivent à
Græco ἀέθλι quod benè meritum seu præ-
mio affectum denotat, vel ab ἀδελῆ, id est placuit, quod
Nobiles propter virtutem omnibus placeant, vel ab ἑδελον
sedes, hoc est possessio & bona, quod Nobiles ut plurimum
ab opulentis possessionibus æstimentur. Omnes enim istæ
allusiones frustraneæ videntur, tūm quod ex vernacula no-
stra originem deducere possimus, tūm quod non temerè præ-
sumendum sit, Germanos unam & alteram Syllabam à Græ-
cis vel Hebræis ad componenda vocabula emendicasse. A-
lii aliam somniant originem, inter quos est. *Suffrid. Petri, in
descr. Fris. dec. 1. c. 2. in fin.* qui dicit, quod ab Adelo Frisonis,
Frisonicæ gentis, Cōditoris filio vox Adel dicta fuerit. Verū
huic viro admodū familiare est omnia suæ genti tribuere, si-
cut notatur à *Nald. dict. tract. d. Stat. Nobil. c. 1. n. 15.* Alii descen-
disse putant ab Ædilibus curulibus ; Verūm cum non solum
Germani sint Romanis antiquiores & vetustiores ; Roma
quippe condita est annis ante Christū natū septingētis quin-
quaginta duobus. Vrbs autem Trevirensis, quæ teste Ammia-
no Marcellino in Germania sita est, duobus annorum milli-
bus Christi ortum antecedit : Sed etiam, referente Jacobo
Wimphelingo, Germani tantam Virorum illustrium pepe-
rerint multitudinem, ut per reliquum orbem, velut Colo-
niis Nobilitatis usq̄ ; quaq̄ ; deductis, familias Nobilissimas
& Regias propagaverint. Nec ulla sit familia in Gallia,
nulla in Hispania, aut Italia paulò illustrior, quæ si antiqui-
tatem repetat suam, non statim è Germaniā se esse prædicet.
Ideoq̄ ; non præsumendum esse videtur, quod appellationem
suam à populis sive ordine se novioribus aut recentioribus
fuerint

fuerint Sortiti. Quanquam etiam *Andr. Knichen in tract. de jur. Territor. c. 1. n. 28. & sequent.*, ab Adelingis vel Edelingis Saxonis, qui erant præcipuè dignitatis proceres, deducti-
ter ubi post alios gentem Saxoniam tripartito constitisse ordine subicit. Alii siquidem, Adelingi, nobiliores sc. alii Frilingi, quasi liberi relictæ, cæteri Lazzi, id est Coloni seu adscriptitii glebæ **Eigene Leute** fuere. Quia tamen prima nostra allusio ex vernacula linguâ deducitur, ideoq; meritò huic Latinæ & reliquis omnibus hætenus allegatis originationibus præfertur.

Sunt etiam prætereà aliæ quædam appellationes, quibus Nobiles in Germaniâ præcipuè autem Saxonis Ditionibus insigniuntur, quarum prima est dictio **Junker**/qua antiquitus quidem Regum solùm, Ducum, Principum, filii natu minores quasi **Junge Herrn**/salutati fuerunt, ut refert *Besold. in disc. de ordine Equest. n. 3. & Spangenberg. l. 5. Chron. Hennenb. cap. 5.* temporis autem progressu communi loquendi more, sed alio significato, ad Nobiles etiam transiit, hodieq; utrisq; cancellis perruptis etiam plebejis ab assentatoribus & famulis attribuitur teste *Dn. Limn. dict. lib. 6. c. 1. n. 16.*

Altera est, quæ in Lusatia Superiore & Inferiore, ut & aliis Ducatus Saxonie locis imò universâ ferè Germaniâ non solum à subditis suis, verum etiam aliis Nobiles salutantur **Ihr Gestrengten** de cujus origine nobis quidem non liquet, libero tamen & salvo aliorum iudicio & opinione, natam fuisse hanc appellationem putamus ex eo, quod Vandali Lufatorum, **die Wendischenn**/qui speciem aliquam servitutis sustinent, à Dominis suis strenuè ac duriter tractati fuerint, adeoq; veriti acerbiores Dominos suos, strenuos eos appellaverint, **Gestrenger Herr**/quod postea longinquiore usu, (tanquam Tyranno) non solum à subditis, verum etiam aliis observari cõsuevit, in tantam, ut nostris temporibus pro titulo Honoris reputetur.

Atq;

*Membrum
II. de Origine
Rei ipsius
sc. Nobilitatis.*

Atq; hæc quidem de origine Vocabuli dicta sufficiant. Nunc etiam quædam de origine Rei, ipsius sc. Nobilitatis, differemus. Illud quidem omnem excedit dubietatem, quod hic Nobilitatis ordo tam antiquissimus sit, quam apud plerosq; Populos cordatiores usitatissimus. Fabulosa autem est quorundam assertio, quod Nobilitas filiis Noæ, Sem & Japhet, nativitatem suam debeat: Rustici verò & Plebeji homines à Chamo ortum suum traxerint, eo subnisi fundamine, quod Noa Chamo maledixerit, quæ maledictio posteris ipsius inhæserit, in tantum ut in hodiernum usq; diem contemptui sint obnoxii, sicut econtra Sem & Japhet benedictione donati fuerint, quâ Nepotes illorum parili ratione adeò gravisi fuerint, ut hodieq; illustriores existant. Historisâ etenim docemur fide, quod non solum ex Semi & Japhetis descendentibus Nobilitas quædam fuerit prognata, sed etiam ex fillis Chami: quod confirmant exempla Ægyptiorum, Æthiopum, Maurorû, Numidarum, quibus singulis sua fuit Nobilitas. In specie autem Ægyptii, teste Diodoro, Nobilitatem sibi vindicarunt. Hoc autem expeditum esse videtur, quod non solum apud Chaldæos & Assyrios quiq; illorum tempore æqualiter ferè unâ cum ipsis floruere, Ægyptios Nobilitas exstiterit & hæreditaria fuerit. Verum etiam apud Persas & Medos quiq; horum Monarchiam jure belli in se transulerunt, Græcos certus fuerit Nobilium ordo, quod Eusebius firmat; Arhenienses, inquiens, Principibus abrogatis, novem Nobilibus gubernationem commiserunt, quorum vestigiis institere Macedones, apud quos licet parentes officia & dignitates suas jure hæreditario non trās fuderint ad liberos suos, sublimiori tamen gradu reputati fuerunt descendentes ex illis præ Plebejis. Romani qui omnium Virtutum laude singulis ferè gentibus ambigam fecere palmam, specialem etiam Nobilitatis ordinem constituerunt, cujus principium sustinuerunt Patres, à primo
ipforum

ipforum Rege Romulo ita dicti, quod respectu aliorum ex plebe prudentia Virtute & autoritate fuerint conspicui, quæ dignitas hæreditaria fuit, unde posterii illorum Patri- cii dicti, fuere, quibus solis ab initio summi Magistratus, curules dicti demandati fuerunt. Patefacto autem sequen- tibus temporibus etiam plebejis ad hos Magistratus aditu, nova inde exorta est Nobilitatis species, dum ii quorum Parentes hos sustinuerant Magistratus, altiorem sibi vindi- carent ordinem, & pro Nobilibus reputari vellet, tandè etiam Equites ex Plebejis Nobilitatem sibi arrogaverunt, dignitate quamlibet illis inferiorem, quos tamen Cicero Consul factus in honorem sui ordinis (ut qui ipse Eques fuerat) summoperè extulit, in tantum, ut ex eo tempore constantem Nobilitatis gradum conservaverint.

Et ut tandem ad dulcissimam Patriam nostram Ger- maniam deveniamus, non dubitamus, quin & apud eos Nobilitas primitus fuerit hæreditaria teste *Reinero Rei- nec k. de origine Nobil pag. mibi. 138.* Quod autem ad nostram Nobilitatem in specie sic dictam, quæ scil. nostris tempo- ribus adhuc observatur attinet, ejus Authorem potissimum recognoscimus Imperatorem Heinricum, Aucupem co- gnominatum, ille enim primus Torneamentorum usum introduxit, & ad ea hos demum admittendos esse edixit, qui ad minimum in tertium vel quartum gradum Nobili- tatem suam intemeratam & inviolatam ostendere valerèt, asserente *Petro Heigio lib. 1. quest. 2. n. 65.* de quo Imperatore etiam hoc memorabile recensent Historici, quod victis Hungaris penes Merseburgum universos ferè Aulicos suos unà cum iis, qui viriliter & fortiter sese præstiterunt, Nobi- litaverit, ex quo tempore constanti usu observatum fuit, ut Imperatores iis ipsis, qui fortitudinis suæ aliquot peri- cula ediderant, Nobilitatis dignitatem contulerint, id quod Germanicis Nobilibus singulari decori cedit, ex quo

B

reli-

reliquis omnium ferè Gentium ita dictis Nobilibus pal-
mam præripere videntur teste eodem *Reimero Reineccio dic-
tract. pag. mibi 140.*

*Membrum 5
III. de Causâ
Nobilitatis.*

Causa porrò Nobilitatis, præcipuè triplex est. Vel enim
nascimur Nobiles, vel virtute nobilitamur, vel authorita-
te Principis Nobiles declaramur. Quod ad primum atti-
net Naturæ & Experientiæ conforme esse, & plerumq; cõ-
tingere comperimus, quod qualis arbor talis quoq; fructus
sit, teste ipso salvatore nostro, eaq; Naturæ virtus est, ut
generosa causa generosum quoq; producant effectum, un-
de Poeta canit:

Non creant fortes aquilæ columbas,
Sic Medusæo caput irrigatum
Nectare illustres genios futuro
consecrat ævo.

Nèq; adversatur huic, quod de jure Naturali omnes homi-
nes dicantur esse æquales *l. quod attinet ff. de R. J. illud enim
de primario hominis statu accipiendum est, quo omnes
homines liberi nascebantur. l. 4. ff. de I. & Jur. Cui post ser-
vitus, status scilicet secundarius, successit. Ex eo tamen
discrimen ingenii & animi non sublatum est, quod etiam
diversæ actiones sequuntur. Quod secundum concernit,
licet per Virtutem, qui eâ præditi sunt, non statim Nobi-
les fiant & Nobilitatem civilem consequantur. *Nold. in
tract. d. Nobil. c. 3. n. 86.* quia solus princeps Nobilitatem ci-
vilem dare potest, ex potestate legis quæ in principie est
arg. l. fin. C. LL. l. 1. C. ut Digni. Ord. à quo tanquam apice om-
nium honorum, & fonte omnium dignitatum quævis No-
bilitas politica dependet *l. 1. l. nemo præfectus inf. C. de di-
gnit. Lib. 12.* Communi tamen populorū consensu aliis ex-
cellentior habetur & nobilior *Jacob. Bornit. in Tr. de præm.
in Republ. decernen. lib. 2. c. 4. p. mibi. 117.**

Tertiò quando Princeps Naturæ & virtutis actionem
Nobilitatis honore dignam authoritate suâ publicè de-
clarat & confirmat, atq; ita Nobilitatem alicui confert.

imita-

Imitari debet Naturam, propterea quod potestas Principis Civilis Jus Naturæ evertere nequit, aut defectum ejusdem supplere §. penult. *Instit. d. Jur. N. G.* (quod si ergò indigno & virtute destituito conferat Nobilitatem, consequens est, & Juri Naturali & Gentium injuriam inferri Jacob. Bornit. in *Tract. de præm. in Republ. decernend. L. 2. c. 4. pag. mibi. 117.* quia Nobilitas non opinione nititur sed naturâ, neque facilius Princeps solo beneficio ex ignobili Nobilem facere potest, quam ex stulto sapientem, ut dicit *Hyppolit9 à Collibus in suo Nobili.* Ubi non inconvenienter quæritur: An etiam Plebejus à Nobili adoptatus Nobilitatem consequatur. Et licet quidam affirmativæ subscribant, verior tamen Nobis videtur esse negantium opinio, ex eo, quod primo Nobilitas quæ à Parentibus transit in liberos est velut ex traduce ut loquitur *Hyppol. à Coll. in Nobili pag. 169. §. 32.* Adoptivi autem non sunt de Sanguine Parentum quia adoptio jus sanguinis non confert. *l. 2. ff. und. cogn. 2.* Propter absurdum, quod exinde promanaret: admissio enim eo, quod adoptati fierent Nobiles, sequeretur, quod in privati arbitrio esset Nobilitatem conferre, cum tamen hoc ad Imperatorem & eum cui specialiter concessit Imperator, spectare dignoscatur. Neq; distinguimus cum Domino *Reinking. in Tract. de Regim. sec. 5. Eccles. lib. 1. class. 5. c. 11* inter arrogationem & adoptionem. Licet enim *d. l. n. 32. §. 33.* arbitretur, Arrogatos idèò Nobiles fieri, quia transirent in familiam & Potestatem Patris Arrogantis, secus atq; adoptati. §. *sed hodie §. illud proprium Instit. de adopt. & deinde quia Arrogatio non nisi Principali autoritate §. 1. Instit. eod. unde fieri putat, rationem illam dubitandi per sacrum hoc Oraculum Principis, cui Jus Nobilitandi competit, refelli.* Quasi verò non diversi Actus essent, Concessio arrogationis & Nobilitatis. Minus refert quod Arrogati transire dicantur. Nec enim tam in familiam transunt, quam in potestatem, & si vel maximè transire dicas, tamen dici non potest de sanguine arrogantis esse Arrogatos,

eos, nisi per Juris fictionem, quæ in præsentiarum haud
quicquam poterit operari, cum ex traduce veniat Nobili-
tas, ut declarat *Dn. Wurmser. exercit. 4. quest. 13. pag. mibi. 161.*
Qui tamen & ipse eodem loco injuriam facit *Dno. Nold. in*
Tract. de Nobil. c. 6. n. 17. & 18. Vbi dicit, interdum etiam per
adoptionem expressè quis principis beneficio Nobilitatur,
nempe si autoritas principis interveniat vel adoptio apud
principem peragatur, & princeps quod adoptatum Nobi-
le esse velit, expressè adjiciat. Commisit enim *Dn. Wurm-*
ser. fallaciam compositionis & Divisionis, quia nolden. d. l.
vult, quod si principis autoritate ab extraneo facta esset
adoptio, adoptatus nobilitatem consequatur: Hoc autè
còtra mentè & intentionè principis esse dicit *Wurms.* qui
nò nobilitare, sed adoptionis actū autoritate suà & præse-
ntiâ confirmare velit. Sed omisit *Dn. Wurmser,* hæc *Nol-*
deni i. verba, *Et Princeps, quod adoptatum Nobilem esse ve-*
lit, expressè adjiciat. Tūc n. nò còtra intentionè principis no-
bilitatur, sed potius còstat de enixa ipsius voluntate, adeoq;
omninò nobilitatem ex eo consequi dicendus est, ne de
principis potestate disputare videamur: in quibus termi-
nis omninò subscribimus *Dno. Nold.*

Alia quæstio est, an mulier plebeja nobili viro nu-
bens efficiatur ipsa nobilis. Vbi negativam veriore
putamus. Quia nobilitas non nisi sanguine vel principis
privilegio formaliter acquiritur. Jam verò si plebeja per
Matrimonium nobilitatem adipisceretur, seque-
retur nobilitatem à privato concedi posse, quod
absurdum est. neq; moramur, quod foemina Clarissimis
personis nuptæ Clarissimarum personarum appellatione
contineantur in *l. fem. 8. ff. de Senator.* Et Virorum radiis
coruscantur in *l. fem. 8. ff. de Senator.* Et Virorum radiis
coruscantur in *Nov. 150. cap. 2. & 1. l. f. de Nupt.* Sicut &
Impp. Valent. Theodos, & Arcad. Mulieres honore Mari-
torum erigunt, genere nobilitant, iisq; forum ex Marito-
rum personâ statuunt in *l. 13. C. de dignit.*

Licet

Licet enim non diffiteamur uxorem coruscare radiis
mariti & eadem cum ipso gaudere authoritate, honore &
dignitate, illud tamen negamus, quod nobilitatem conse-
quatur, quia Argumentum ab alia quavis dignitate ad ipsam
nobilitatis dignitatem à longè diversis petitum est. nobi-
litas enim à sanguine ingeneratur vel à principe tantum
conceditur. Hinc consuetudine docemur, quod in Tor-
neamentorum Ludis Equestribus non admittantur ij no-
biles, qui non tam Matrem quam patrem Nobilem habent,
**Tornierbuch Tit. Verkündigung aller Tornier
freyheit §. Vnd ob ein Turnier genosß/** nec etiam in
Collegia Canonica superiora recipiuntur, nisi qui ex Ma-
terna quoq; linea per longam seriem nobilitatem suam
deducere possunt, **Sie seyn dann Vollbürtige Rit-
ters Leuthe/die Ihre Ahnen mit Schild vnd Helm
beweisen können** *Bocer. de Regal. c. 2. n. 4.*

Minus dubitamus negare, quod ignobilis vir ducen-
do uxorem nobilem efficiatur nobilis, quia mariti non co-
ruscant radiis uxorum, sed uxores gaudent & illustrantur
dignitate maritorum. neq; obstat, quod Dux, vel prin-
ceps nubendo Reginae fiat Rex. non enim per solam nu-
ptiarum celebrationem Regiam eminentiam adsequitur,
sed insuper necesse est, ut specialiter Rex constituatur &
coronetur.

An verò concessio Feudo, nobilitas quoq; concessa
intelligatur, Dn9. Wurmser. affirmativam quidem tenet
in Exercit. 4. quæst. 15. ubi dicit: planè in dubio tam nobi-
litem simul contulisse censetur. Feudum nobile conce-
dens, si Jus nobilitatem conferendi habuerit & sciverit i-
gnobilem esse accipientem: ut Imperator vel Rex in suo
Regno, qui si Feudum nobilem ignobili concesserint & sci-
verint ignobilem eum esse, eo ipso nobilitatem conferre
voluisse censentur, ubi multos insuper Dd. hujus senten-
tiæ asseclas allegat. Verùm quod huic ejus opinioni non
subscribamus, sequentibus movemur rationibus.

B 3

I. Quia

I. Quia Nobilitas cohaeret personae non rei, neque etiam à rebus, sed à concedentis arbitrio dependet. Quod ipse Wurmser. *in pr. d. q. largitur.*

II. Quia ad perfectionem cujuslibet Actus duo requiruntur, voluntas sc. & potestas. *Vultej. conf. Marp. 35. n. 180. Vol. 3.* Quia, sicut sine potentiâ nihil ad actum deducitur, Ita sine voluntate nihil perficitur *Nolden. c. 5. de Nobilit. n. 68.* Jam verò, licet de potestate Imperatoris, Regis vel principis non dubitemus, quod Nobilem efficere possit, tamen illud negamus, quod in praesentiarum velit eam conferre.

III. Quia ipsa Experientia docemur, quod homines plebeji, quotidie fiant possessores & Domini Feudorum, Nobilium, nec eo minus tamen Nobilitatem consequantur.

Nec dimovemur quod Dd. ex concessione Feudi Nobilis in dubio praesumant, Principem quoque habuisse voluntatem conferendae Nobilitatis, idque fortè propter favorem Privilegiatorum & concessionum principalium, quae liberali interpretatione donandae. Respondemus enim, Privilegia quidem talia largiter esse interpretanda, sed tamen à concessione unius specialis Privilegii ad concessionem alterius specialis immunitatis non esse salendum. Jam certum est, quod Feuda dari possint sine nobilitate & nobilitas sine Feudis *Vultej. 1. Feud. Cap. 8. n. 9. Nolden. d. c. 5. n. 50.* Ergò à concessione unius ad concessionem alterius non est argumentandum. nec obstat, quod pro illorum opinione allegatur *c. unic. 2. Feud. 10.* Quis dicatur Dux, Marchio &c. Vbi dicitur, qui à Principe de Ducatu aliquo investitus, Dux solito more vocatur, qui verò de Marchia, Marchio dicitur, qui verò de aliquo Comitatu investitus est, Comes appellatur. Est enim fallacia Amphiboliae, concedimus si-

qui-

quidem eos, quibus dantur Feuda, esse & fieri Vafallos
Wer ein Lehn empfähet/wird ein Lehnman/ à Re-
deducto vocabulo, sicut à Marchione Marchio, à Ducatu
Dux &c. non tamen illud sequitur, quod nobilis efficia-
tur. Potest enim plebejus etiam possidere Feudum *und*
ein Lehnman seyn non tamen nobilis fit, quod ipsum
apparet ex d. e. verbis sequentibus: Qui verò à principe
vel alia potestate de plebe aliquâ vel plebis parte per Fou-
dum est investitus, is capitaneus appellatur, qui propriis
Valvasores olim Majores appellabantur, qui verò à Capi-
taneis antiquitus beneficium tenent, Valvasores sunt. Ex
quibus verbis sanè apparet, has denominationes saltem à
rebus capisse, & praesertim in hoc nostro Casu investitos
de Feudo non nobiles fieri, sed Valvasores vel majores, vel
minores fieri & appellari debere.

Illud deniq; à philosophis & politicis controversatur
utrum Genere Nobilis praferendus sit virtute Nobili, an
contra. Et licet quaedam rationes pro Nobili facto milita-
re videantur, quod videlicet suâ virtute polleat per *l. siqui-*
dem bello ff. de captiv. magisq; id nostrum sit, quod per pro-
priam quarimus virtutem, quam quod per Antecessores
nostros *gl. ibid.* unde et Plutarchus in Sylla per metapho-
ram rem decidere vult, & dicit: quem admodum venator
non id, quod de cane natum est, sed canem requirit, Et Rei
Equestri deditus non quod equo prognatum sit, sed equum
requirit: ita & civilis boni arbiter procul à scopo aberraverit
si non quis sit, sed ex quibus ortus Parentibus, quæ-
rat, ut refert *Reinerus Reineckius de Orig. Nobilit. pag. m.*
175. Cui adstipulari videtur Seneca, qui genus suum ja-
ctat, inquit, jactat alienum, quia est quiddam externum,
non internum. Magni quidem semper facio hos & alios
Sapientes viros sed condonandum mihi, si Nobilitatem

san-

sanguinis illi quæ ex virtute descendit, anteferam, idq; propter præsumtionem illam Juris quâ quilibet de virtuosis & probis Parentibus prognatus, probus quoq; & virtuosus tã diu præsumitur, donec contrarium probetur, undè eleganter loquitur Imperator Justinianus *in l. inter claros C. d. Sacr. Sancto. Trinit.* Quo quisq; Nobiliori stemmate prognatus est, eò clariori judicio & ingenii rectitudine fulgere censendus est.

Ulterius etiam quæritur, utrum Liberi ante acceptam à Patre Nobilitatem nati æquè nobiles sint ac post nati. Et licet quidam Dd. de consuetudine illud affirmant, vereor tamen, ut in puncto Juris illud obtineri possit. nobiles enim vel natura & Jus sanguinis facit *l. 1. C. d. Jur. Aureor. Annulor. & l. Nobil. C. de Mercat.* ita ut à Parentibus velut ex traduce claritas stemmatis & prærogativa nobilitatis, ad Liberos transeat. Vel authoritas Principis nobilitatis præmentiam alicui ob virtutem conferens. non ergò ex Jure Filiationis nobilitas quæritur, sed ex coruscatione sanguinis vel beneficio principis. Undè ante patris nobilitatem nati non sunt nobiles reputandi, quia claritas sanguinis tempore conceptionis nondum adfuit: nisi privilegium principis expressè contineat nobilitatem etiam antea natorum. Et pro nostra sententia militat Lex *Senat. C. d. dignit.* in qua expressè distinguitur inter natos ante & post dignitatem patris, ut videlicet illi sint privati hi verò potiantur dignitate patris. Idem textus est in *l. 61. 63. 64. penult. & ult. C. de Decurion.* præterea etiam quæritur utrum in illegitimos seu Spurios nobilitas descendat. Et negativa procul dubio verior est, quia nobilitas non trãsmittitur in posteros, nisi per legitimum modum & lineã, & illegitimi nullam cognationem vel agnationem retinent ex parte patris *l. si spurius ff. und Cognat.* Cùm ergò non sint de domo & familia naturalis parentis, sequitur quoq;

quoq; neq; ab eo Nobilitatem consequi posse. Neq; mo-
vere quenquam debet quod nemo alterius odio prægrava-
ri debeat *cap. non debet 20. de R. J. in 6. & l. spur. ff. de Decur.*
nulla enim spuris infertur injuria quod Nobilitas eis de-
negetur: Jure enim destituuntur isto Privilegio, cum or-
tum Nobilem jactare nequeant, quia extra legitimum ma-
trimonium fuerunt concepti: minus considerabile est,
quod æque sanguine & stemmate Nobili ac Claro sint pro-
geniti atq; legitimi. Respondemus negando, Bastardi e-
nim non decidunt ab aliquo fonte Nobili sed à sanguine
putrido atq; proinde sordes sunt, qui non merentur poni
inter præcipuos *l. humil. C. d. Incest. Nupt.*

Huic quæstioni affinis est illa, an sc. legitimati per sub-
sequens Matrimonium consequantur nobilitatem. non
negamus equidem tantam esse Matrimonii vim, ut omnia
vitia purget *cap. tanta est extr. qui filii sint legit.* In tantum
ut legitimati non amplius sint turpes personæ, *l. imperial.*
§. pres. C. d. Nupt. & l. qui in Provinc. §. dia. ff. d. rit. Nupt. Verù
ista legitimatio, quæ per subsequens Matrimonium fit, est
tantum modus faciendi Liberos legitimos, nullo autem
modo nobiles: quia duo tantum sunt modi acquirendæ
nobilitatis, Authoritas sc. Imperatoris vel immediatè ad-
hibita, vel mediatè: & sanguis legitimus Parentum nobi-
lium. Adeoq; sicut per legitimationem nunquam possunt fie-
ri legitime nati, licet enim legitime natis comparetur,
non tamen comparatum comparato est idem, sed tantum
simile: ita etiam manebit omninò aliquid in legitimatis
per quod à legitime nobiliter natis differunt.

Qualiter autem beneficio principis nobilitas confera-
tur, jam persequemur. Vbi præmittendum ducimus, quod
vocabulum PRINCEPS in Jure quidem Nostro tantum
Imperatori *l. Princeps ff. d. LL. l. i. ff. de Constit. Princ. §. sed &*
quod Principi Instit. de J. N. G. & C. aut qui superiorem non

C

reco-

recofnoscit. *Gravett. consil. 982. n. 12. part. 6.* Et in Gallia Regia profapia Principis tribuatur teste *Tbuano lib. 75. Historiarum part. 2.* In Germaniâ autem nostra Polyfimon fit & larga appellatione non tantum comprehendat Imperatorem & Reges, sed etiam Duces, Marchiones, *Sixstin. lib. 2. de Regal. c. 4. n. 23.* LandGravios *Fichhard. Consil. 77. n. 10. Tom. 1. Comites Sichhard. in l. ex imperfecto n. 5. C. de Testament. Prukman. Conf. 27. n. 142. vol. 1.* & Barones e iam *Schrad. de Feud. p. 10 Sect. 1. n. 28.* Qui omnes sub vocabulo **Sürstennâssieg** continentur. Ac proindè necessum erit, explicare, quoniam habeant facultatem Nobilitatem plebejis conferendi. Cùm itaq; Nobilitate ad majora Regalia pertineat *Vultej. l. 1. de Feud. consil. 5. n. 5.* Quæ solius principis ossibus inhærent *Vvesenb. consil. n. 31. L. 2.* & ipsius coronâ annexa ac sicut radii Solis à Sole inseparabilia sunt, *Sixtin. de Regal. L. 1. c. 2. n. 3.* Ideoq; ab inferioribus hæc sacra usurpari nequeant, nisi ex concessione Summi Principis vel tacita, vel expressa, hanc licentiam acquisiverit. Conferat itaq; Nobilitatem Princeps, non tantum Principatum habens, sed Jura quoq; Majestatis & superioritatis charismata tenens. Et talis est.

I. In Imperio Romano Germanico Imperator *l. 3. §. 2. C. ubi Senat. vel Clariss. l. 3. de Consul. l. 2. §. fin. ff. de Natall. Restitut.* Ab eo enim scaturiunt omnes dignitates, tanquam à fonte & principio *Schrad. de Feud part. 4. cap. 1. n. 2.* Et requiescunt in eo tanquam thesauri in scrinio reconditi *Modest. Pist. Conf. 51. n. 38. Vol. 1.* Atq; idè solo verbo creat Doctores *Schneid. de Feud. part. 3. n. 65.* Sicut sola denominatione constituit Duces, Marchiones, Comites & Nobiles. Vnde etiam dicitur **Pflantzer vnd Handhaber des Adels** apud *Goldast.* quem refert & sequitur *Dnns. Linn. lib. 6. c. 1. n. 29.*

II. Pon-

II. Pontifex Romanus. Licet enim quatenus est Pontifex, Regalia non habeat, *Cothman. Respons. Aca- dem. p. 2. n. 8.* Ex conniventia tamen Imperatorum cum baculum Aronis & gladium Nimrodi unā manu teneat, ideo creat nobiles, Duces, principes, Episcopos Cardinales, & Reges quatenus est princeps Italiae prout exempla refert *Matth. Steph. in tract. de Jurisdic.*

III. Quilibet Rex in suo Regno. Quod enim Imperator in Imperio potest, illud Rex in suo regno valet. Vnde etiam Imperatori æqui paratur *Socin. Sen. Cons. 3. n. 19. Vol. 3.* ac proinde omnes dignitates concedere & quem vult nobilitare potest.

IV. Omnes Duces & Principes Jura Majestatis habentes & superiorem non recognoscentes, quales sunt Duces Sabaudia, magnus Dux Hetruriae, Dux Ferraria, Dux Medionalensis, Dux Burgundiae & alii.

V. Respublicae Liberae, quia nec illae recognoscunt superiorem & habent Jura Majestatis quales sunt Respubl. Venetorum, Genuensium, item Respubl. Lucana, Senensis, Helvetica, & Belgica.

Denique; controvertitur an etiam Electores, quo ad suum Ducatum Marchionatum & Principatum Nobilitandi Jure gaudeant. Et plerique; Politicorum affirmativam tenent: *Limneus autem lib. 6. c. 1. n. 40. & sequent.* cum quibusdam contrarium defendere nititur. Nos in hac opinionum diversitati certi aliquid statuere religionem ducimus, negativae autem sententiae subscribere sacrilegium putamus, qua de Principis potestate disputantes feriuntur *in l. 3. C. de Crim. sacrileg.* Ideoque; *Limn.* suam relinquimus defendendam sententiam.

MEDIATAM PORRO ET CONCESSAM NOBILITANDI FACUL-
TATEM HABENT.

I. Archiduces Austriae quod apparet ex ipsorum Privile-
giis relatis à *Limn. lib. 5. c. 7.* Ubi habentur hæc verba: *In
alien Ihren Landen/ Herrschafften vnd Gebitten/
Graffen/ Freyherrn/ Ritter/ Knechte vnd Ver-
diente Laugliche Personen von neuen Edl zumac-
hen.*

II. Elector palatinus, ut videre est, apud *Limn. lib. 3. c. 9.*
n. 57.

III. Comites palatini, à palatio Imperatoris ita dicti.

IV. Denique alij omnes quibus, hoc ab Imperatore spe-
cialiter est concessum *Sixtin. de Regal. c. 6. n. 104.* Et nobi-
litati à talibus habentibus potestatem Nobilitandi, ab ip-
so principe Nobilitati dicuntur, quia quicquid fit ex con-
cessione Imperatoris ab ipso Imperatore factum esse cen-
setur. Nostra enim facimus, inquit, Imperator *in l. 1. §.
omnia C. de veter. Jur. enucleat.* quibus Nostram impartimur
Authoritatem.

Membrum
IV. de fine
Nobilitatis.

Cum autem nihil in rebus humanis, præsertim in Re-
bus publ. constituatur, quod non certum sibi finem habeat
præfixum, ideoq; & nobilitas quibusdam in Republ. lau-
dabiliter fuit concessa, primo quidem eo fine, ut cum in
principatu æqualitate personarum nihil sit perniciosius,
ut loquitur *Obrecht. in diff. de Regal. th. 125.* dignitatum qui-
dam ordo & Ordinis Geometrica æqualitas seruetur, ut
in qua sola Imperii substructio consistit, *tot. tit. C. ut dignit.
ord. seruet. l. Princ. ff. de alb. scrib. l. 2. C. de Primicerio* sc. ut ma-
jor minori & antiquissimus novissimo anteferatur *d. l. 1. ff.
de alb. scrib.* & cives apta ac decenti collocazione inter se &
cum Republ. jungantur *Bodin. Lib. 3. de Republ. c. 8. in pr.*
Nec enim quidquam in cælestibus & terrenis ordine vel
jucundius vel usui commodius excogitatum, præsertim in
distin-

distinctione honorum & graduū *Nold. dict. Tr. d. Nobilit. c. 7. n. 10.* Ordo siquidem seu graduum distinctio alit & fovet concordiam, ubi verò non est ordo, ibi est Anarchia & confusio. Id cum optime animadverterent antiqui Legū Latores, Nobiles semper à plebejis sejungere soliti sunt. Quemadmodum de Theseo Athenarum conditore refert Plutarchus in *Theseo*, de Romulo *Dionysius Halicarnassensis l. 2. Antiquitatum Romanorum*, de Solone Atheniensium Legislatore *Tiraquellus de Nobilit. c. 70. n. 4.* ita & apud Saxones veteres inter Nobiles & ignobiles connubii jus non erat, referente *Nold. dict. cap. n. 18.*

II. Ut Virtuti debitum primum constituatur *arg. l. semper. §. 3. ff. de Jur. immunit. §. l. 4. C. de stat. & imaginib.* ne bene meriti inani spe laudentur, sed pro meritis honorum titulis ad publicæ salutis studium inflammantur *Schönb. l. 3. Polit. c. 20.* & ad Virtutis Exercitium ulterius invitentur, & quodammodo instigentur *Jacob. Bornit. Lib. 1. de præm. in Republ. decernendis c. 1.*

Progrediemur jam ad subjectum Nobilitatis, quod est homo ad Nobilitandum idoneus, *l. ut grad. II. §. 1. ff. de mulieribus & honorib.* Idoneum autem putamus eum quem Virtutum & honesti ortus, vitæ & famæ commendant ornamenta. Hinc cum contrariorum eadem sit disciplina excludimus à Nobilitate (1) infames cum *Thom. conf. 52. n. 39. Vol. 1.* quia dignitatum porta illis non patent *l. 2. C. de secund. Nupt.* (2) Spuos, quia dignitates nolunt pollui talibus hominibus, quod supra prolixius explicavimus. (3) homines proprios vulgo *Leibigene Leuthe* de quibus disponit *Gloss. Jur. Saxon. lib. 1. Artic. 20 Princ. Wer eis gen ist ma nicht ein streitiger Rit. er seyn.* (4) furiosos, quia habentur pro absentibus & mortuis *Hering. in tr. de fidejuss. c. 7. n. 112.* (5) Invitos, quia beneficium invito non datur *l. benefic. ff. d. R. 7.*

Atq; ex hæcenus traditis non difficilè erit exstruere

C 3

Nobi-

Membrū
V. de sub-
jecto No-
bilitatis.

Membrū
VI. de defi-
nitione
Nobilita-
tis.

Nobilitatis definitionem, licet non omnibus Populis appropriatam (qualis nunquam potuit afferri afferente, *Heigio quest. 2. n. 63.*) nostris tamen moribus & moderno Germanorum Imperii statui convenientem. Quod sc. Nobilitas sit claritudo generis à Parentibus Nobilibus in filios per traducem transfusa, vel à Principe Jura Majestatis habente & superiorem non recognoscente, aut ab eo cui Imperator hoc specialiter concessit, ob Virtutes Reipubl. Salutares, scientiam sc. & res præclare gestas familiæ alicui collocatæ.

Diximus *ob Virtutes* primò, ut excluderemus eam quæ ob flagitium confertur, quale exemplum habemus in Cnejo Flavio, tribuno plebis, qui à populo Romano & Senator & Ædilis Curulis factus est, obsurreptam actionum Librum, cujus mentionem facit Bodin. quem refert *Nold. cap. 3. n. 3.* Ne cum Nobilitas incitamentum ad res præclare gerendas esse debeat, sceleribus ansam præbeat: quæ nihil prorsus civili disciplinæ adversarium magis. Deindè ad exclusionem eorum qui sola principis gratia aut præscriptione vel solis divitiis Nobilium Ordinem adipiscuntur. Quid enim absurdius aut perniciosius, quam dignitatem quæstu, ordinem pecuniis, Nobilitatem metiri opibus. Nobilitas siquidem Natura nititur, non opinione, neq; facilius princeps solobeneficio ex ignobili Nobilem facere potest, quam ex stulto Sapientem, uti loquitur Hyppolitus à Collibus in suo Nobili.

Subjunximus *Reipublicæ Salutares*: si quis itaque magnitudine animi. quæ in periculis cernitur polleat: Si arte militari excelleat, ejusque præclarum aliquod specimen non semel præbuerit, viam ad Nobilitatem sibi aperit. Atque hac ratione factum est, ut Roma, Athenæ, Carthago & aliæ urbes ad tantam Imperii sublimitatem pervenerint; Dum enim ad honores & Nobilitatem quisque contendit, nul-

nullum pro Republ. subire periculum recusat. Sic duo De-
cii, sic Boreius Cato, Marcus Marcellus, sic Iphicrates A-
theniensis, sic alii Nobilitati fuerunt. Non autem sola mi-
litaris virtus est, quæ Nobilitatem promeretur, sed etiam
Civilis prudentia, quæ non minus Reipubl. salutaris est
atq; illa. Imprimis autem Justitia, & ex cujus fonte Regia
potestas orta est, Optimates extiterunt, Nobilitatis prin-
cipia fluxerunt. Justitiæ enim admiratione Minos & Rhada-
mantos, Æacus pittacus, mitylenæus, Numa pompilius,
Aratus Sicyonius & alii apud omnes nobilissimi habiti
sunt, ut & Lycurgus, Draco, Solon & alii, qui Justitia
nobilem stirpem in multos annos propagarunt.

Exstructa porrò definitione nobilitatis ad differentiam
nobilium progressum faciamus, ubi si hodiernum Imperii
Romano Germanici statum consideremus, nobiles quidam
Imperio Immediate subjecti sunt, quidam mediatè. Illi
dicuntur die Freye Ritterschafft / die Freyen vnd A-
del welche ohne mittel der Käyserlichen Majestät
vnd dem Reiche vnterworffen / & distribuuntur à lo-
cis, in quibus degunt, in tres classes, Franconiam sc Sve-
vicam & Rhenanam *Reinkink de Regim. secul. & Ecclesiast. l.*
1. Cl. 5. c. 10. n. 10. Habentq; privilegium Austregarum & alia
nonnulla quæ passim apud politicos & Juris publicè Scri-
ptores leguntur & tractantur apud *Nold. de Stat. Nobil. c. 17.*
Hi qui se Imperio mediate subjiciuntur & Duces seu prin-
cipes Dominos suos recognoscunt. In Saxonia & aliis prö-
vinciis dicuntur *Landassen* de quibus prolixè tractat
Maximilian. Faust. ab Aschaffenburgk in Consil. pro Erario
Cl. 4. Cons. 172. Ordin. 323; Horum *Landassiorum* sc. in
Electöratu & reliquis Saxonix Ducatibus quidam dicun-
tur *Amptsassen* alii *Schriffte oder Cancellleysassen.*
Amptsassen sunt die vnterm Ampte stetzen / qui To-
parchis & Præfectis *den Amptschöffern* subjiciuntur.

Membrum
VII. de diffe-
rentiis No-
bilium.

Dan.

Dan. Moll. ad constitut. Saxon. part. 1. constit. 15. n. 14. Et hanc diversitatē exinde ortu habuiffe quod quidam Nobiles prædia rustica sub præfectis sita acquisiverint, & postea qualitati Feudali subjecerint *Maximil. Faust. in Conf. pro Arario Cl. 4. Conf. 10. Ord. 161.* Quia verò prædia ista Jurisdictione mediata ab initio tincta fuerunt, postea nullā aliā hâc in parte subsecuta immutatione necessario Nobiles isti ratione domicilii sub Jurisdictione mediata præfectorum remanserunt, de quo videatur *Caspar. Ziegler in S. Schrift Sassi. Conclus prim. per tot.* undè etiam coram suis Præfectis non verò in Curiiis, *in denen Hoffgerichten/primam iustantiam sortiuntur. Chur Gl. Ober Hoffgerichts Ordnung Sub Rubric. Wer vor das Hoffgerichte &c. Schrift Sassi* Aber dicuntur illi quibus ipse Princeps vel ejus nomine Consilarii aut Curix imperitat *Andr. Knichen de Vestit. pact. part. 2. c. 5. n. 4.*

Ad hanc Nobilium differentiam pertinet etiam Ganerbiatus. Cum enim ante factam & promulgatam pacem publicam itinera in Germaniâ passim minus essent tuta & ut nostri loquuntur *da das Faustrecht in Schwangenge gieng* / Ventura de Valentiiis in parthenope *Liig. lib. 11. c. 1. n. 14.* Latronesq; in arcibus apud sui generis homines *in denen Raub Schlössern* latitarent, de quo *Bodin. de Republ. lib. 5. c. 5. pag. m. 887.* Gencrosi quidam Nobiles munitas exstruxerūt arces in quib; cū familiis suis & rebo preciosioribus ab aliorum invasionibus violentis tuti essent Ut autem Conjunctio horum eo major esset atque constantior & se suaq; eo melius defendere possent, Fraternitates & Confoederationes certis legibus contraxerunt, quas *den Burg Friede oder Burghutt* appellant, veluti de pace in castro tenendâ, aliisq; de rebus ad conservationem Ganerbiorum pertinentibus, in itâ, & qui ita confederati fuerant, dicebantur *Ganerben Maximil.*

hereditaria & ut ita dicamus familiaria. Hinc Judæi in duodecim Tribus distincti, suum quilibet sumere in signe, Juda Leonem, Naphtali cervum, Isaac Aunam, Benjamin Lupum, Ephraim Bovem, Dan Aquilam, Ruben Hominem & ita porro. Quemadmodum & apud Romanos cincinnati, Corvini, torquati & alii sua habuerunt Cincinnos, corvos & Torques insignia.

Ubi non inconvenienter quaeritur, an cuilibet licitum sit insignia sibi fingere? et quemadmodum nomina inventa sunt ad res & homines dignoscendos *l. ad recognoscendos 10. C. de ingen. manum.* ita etiam insignia in veta sunt ad dignoscendas familias. Nomina autem citra fraudem licet cuilibet assumere ad placitum. *l. un. C. de mut. nom. ergo & insignia.* Quod tamen sub hac qualitate asserimus, dummodo assumens alterius Familiae praesertim Nobilium, Principumve insignia mit offenen Helm / Schild vnd geflochtener Cronen intacta relinquat: qui vero contra fecerit, crimen falsi sine dubio incurrit *per l. eos. 27. §. f. §. l. fals. 1 3. ff. de fals. Nold. de Stat. Nobil. c. 21. n. 104.* Ratione a colorum & imaginam difficultis est decisio, quoniam nobiliora sunt insignia *Andr. Knichen. d. Jur. Saxon. non Prov. verb. Ducum c. 2. n. 90.* Quam nos Heroldis quorum hoc est munus & iis, qui in libro Torneamentorum vocantur **Ründiger der Wappen** relinquimus. Non tamen praetermittendum censemus *Cluveri* hanc de judicium, qui *lib. 1. antique Germania c. 44. p. m. 347.* dicit, nobiles homines apud priscos Celtas lectissimis tantum coloribus sua singuli distinxerunt scuta, unde etiamnum ea omnium antiquissima ac maxime genuina: nobilitatis ducuntur apud Germanos insignia, quae omnium simplicissima certis duntaxat spatiis ac coloribus distincta, in quibus vulgatissima sunt illa, quae laterculos & virgas appellarunt latini, patrii nunc sermo vocat has **Striche** / lineas sive **Balken** / Trabes, illos v. **raute** vel **wefel** / Rhubos. *Limn. dict. c. 6. ubi prolixè hac de re disserit.*

Jam

Jam etiam considerabimus privilegia nobilitati tam *Membrū*
jure Communi quam consuetudine & Statutis concessa *IIX.dePri-*
quæ cum à *Nold. in tract: suo de Stat. Nobil. 6. 12. 13. 14. 15. & à vilegiis*
Limn. L. 6. c. 4. n. 21. usq; ad n. 67. prolixè & abundanter collata *Nobilitum*
fuerint, ideoq; summarim saltem (ne Instituti nostri rati-
onem negligere videamur) hic percensebimus. Consistūt
autem illa.

I. IN PRÆSUMTIONIBUS & quidem:

1. Quod magis præsumantur virtutibus exculti at-
que excellentes quam plebeji.
2. Præ cæteris memores æternæ salutis.
3. Prudentiores & exercitatiores.
4. Politici atque arcanorum Imperii gnari.
5. Generaliter magis creditur Nobili, quam igno-
bili, in specie testi Nobili quam ignobili.
6. Præsumuntur fideiiores.
7. Non præsumuntur proderere Principem vel arcē
sibi concreditam.
8. Pro Nobilibus præsumitur, quod nec mentian-
tur nec fidem fallant.
9. Præsumuntur liberales.

II. IN REVERENTIA ET HONORIBUS DEFERENDIS.

1. Nobiles præ plebejis ad officia secularia assumen-
di.
2. In paritate suffragiorum præferendi in benefi-
ciis & dignitatibus Ecclesiasticis.
3. Majoribus beneficiis & præbendis honorandi.
4. Camera Imperiali Assessores dandi.
5. Des Reichs Geld Marschalg Kan keinen andern
als einen erfahrenen Kriegsmann vom Adel zu
seinem Leuthenampt ordnen.

6. In obeundis Legationibus præferendi ignobili-
bus.
7. Præ cæteris honorandi.
8. Reverenter salutandi.
9. In ambulationibus & Sessionibus plepejis præ-
ferendi.
10. Ad iudicium comparentes à iudice ad seden-
dum invitandi.
11. Ad iudicium non verbis sed scripto citandi.
12. In criminalibus satisfatione non onerandi, sed
ad juratoriam cautionem admittendi.
13. Propter Nobilitatem viri major dos à Parenti-
bus nuptæ constituenda.
14. Alimenta Nobili debita ampliora delictatio-
raque constituenda. Non enim tenentur e-
dere allium, cæpas, panem atrum, caseum &
similia rusticorum cibaria, sed cibi eorum
debent esse pulli atque alia delicata.
15. In votando primum ipsis suffragium conceden-
dum.
16. Longior terminus ad iudicia ipsis præfigendus.
17. Nobilis ad testimonium evocatus non tenetur
ire pedes, sed equo & vehiculo uti potest sum-
tibus producentis.
18. Nobilis si stat in domo & verecundatur, quia
est male vestitus, restituitur adversus lapsum
temporis.
19. Nobilibus injuria fit, si modico sumtu sepelian-
tur.
20. Alapa Nobili illata reputatur gravior offensa
quam vulnus.

III. IN EXEMPTIONIBUS SEU IMMUNITATIBUS.

1. Nobiles ratione bonorum Feudalium pro quibus Domino suo servitia Feudalia Mannodeser Lehndienste præstant, ad collectas & munera publica non tenentur.
2. A vectigalium præstatione immunes sunt, non quidem Juris Authoritate sed ex antiquissima Germaniæ consuetudine.
3. Tutelam Pupillorum ignobilium subire non coguntur.

IV. IN TEMPERAMENTO SEU MITIGATIONE POENARUM.

1. Nobiles regulariter mitius puniendi quam ignobiles.
2. Cruciatibus & torturis regulariter non subjiciendi.
3. Non habentis in ære non statim in corpore puniendi.
4. Propter debitum civile, vel ex causa æris alieni realiter non citandi, vel in carceram deducendi.
5. in solidum non conveniendi, sed in quantum facere possunt, habita ratione Nobilitatis.
6. Non facile arrestandi.
7. Vinculis subterraneis, propter delicta ex quibus capi possunt, non detinendi, sed vel in civitatis certa domo, vel in hospitio, curia aut Palatio vel in loco editiore, custodia militum vel commentariensium (expensis tamen Nobilium propriis.) adservandi.

8. Ad Triremes non condemnandi.

9. Ideo quod alios in viâ Publicâ insultaverint, manus ipsis non amputanda.

10. Propter furtum vel aliud crimen suspendio dignum laquei supplicio non afficiendi.

11. Flagellis vel fustibus non cadendi.

12. Si nobilis plebejo injuriam dixerit, ad Palinodiam non cogendus.

13. Jus Prætorium in bonis Nobilium Feudalibus non constituitur, ita ut vendere cogantur castra & lati-fundia, sed contenti esse debent creditores sequestrationem fieri, ut ex fructibus eorum subsequantur suum.

14. Illud denique in insignem Nobilitatis prærogativam constitutum est, ut ad Torneamentorum exercitia nemo præterquam Nobiles admittantur.

Qualiter a. isthæc Privilegia jam recensita ex legum & Canonum textibus probentur vel Dd. authoritatibus muniuntur, quam variè itidem & multipliciter limitentur & restringantur, quid & quantum pro parte vel in totum in desuetudinem abierit, illud quia satis fusè tractatur à *Limn. supr. dict. loc.* prolixius autem & explicatius à *Nold. in allegat. tract. de stat. Nobil.* Ideoq; nolumus operam actam de nuò agere, præsertim cum hæc Privilegia plenè persequi instituti nostri rationem excedat. proindè remittimus cupidum Lectorem ad jam memoratos Authores.

Membrũ]
X. quomodo Nobilitas amittatur.]

Et hætenus quidem, qualiter nobilitas constituatur, dixisse sufficiat. Jam etiam progressum faciemus ad modos quibus ea amittatur. Qui itaq; Nobiles nati sunt, ii legem quandam sibi impositam intelligant, quod majorum præclaris

claris vestigiis insistere, arduam & asperam crebrisq; senti-
bus inviam viam prærupto ac difficili ascensu capessere &
quantum in ipsis est, delicias, voluptates quæq; ista sequū-
tur & comitantur, illecebras, cupiditates & alia obscura
atq; inhonesta fugere debeāt. In quibus n. insignes virtutes
quib9 parta est à Majoribus nobilitas, nō elucēt, si potius fa-
mosas imagines, quā verā habere dicēdi sūt nobilitatē. Hinc
si perversis moribus imbuti sint, ut honestatis nullam ducant
rationem & spontē obscurent nobilitatem, dignissimū
sunt, qui ex nobilium albo deleantur. Atque hīc in pri-
mis monendum arbitramur, quod cujuslibet nationis cō-
suetudo communisq; reputatio patriæ specialiter obser-
vanda sit, ad hoc, ut dignosci queat, quid honestum, quid
turpe, non enim omnibus Gentibus eadem sunt honesta
atq; turpia *arg. l. f. §. 2. ff. de Mun. & honor.* alibi siquidem fa-
ma est infamia, alibi honor est nota, *Bodin. de Republ. lib.*
3. C. 8. post pr.

I. Itaq; modus est, quo nobilitatem suam quis amittit
vita venalitaria vel usus vilis artificii per text. *in l. ne
quis 6. C. de dignitat.* quia per exercitium vilis exercitii ita
sordidate seu vilitate inticitur, ut officia honoris postea
habere nequeat *per l. Humil. C. de Incest. Nupt. & l. 1. C. de Na-
tur. liber. idq; non solum apud nos sed & apud Ægyptios,
Scythas, Persas, Lacedæmones, Corinthios & alias natio-
nes observatū fuisse testatur Herodotus & Xenophon.* in-
ter vilia a. artificia recēsetur (1) pictores, quia picturā poni-
tur inter operas fabriles *per l. si non 26. §. libert. 12. v. sed si ope-
ras. ff. de condict. in debit.* nisi animi tantū causa exerceatur.
Schonborn. l. 3. Politic. c. 5. (2) Apothecarii, quos Agyrta, Ger-
mani *Storger / Zähnbrecher / Quecksälber* appellāt,
quod mercium vilissimarum apothecas secum deferre
certis in locis aliquamdiu consistunt, Emptorem op-
erantes. (3) Monetarii, sunt enim abjecti & deformes. *l. ne
quis 6. C. de dignit. & ad dignitates inhabiles l. 1. C. de marileg.*
(4) Pr-

(4) Pistorum quia illud munus servorum est *l. questum 12. §. 5. ff. de fund. instruct.* Hinc dicitur munus vilium & sordidorum artificium in *l. maxim. 12. vers. Sord. C. de Excus. Mun. & à quavis dignitate arcentur l. un. C. de Pistor.* (5) Fabri, quia annumerantur mechanicis *Pruckm. Conf 15. n. 55. Vol. 1.* (6) Caupones, Popinari, Tabernarii, stabularii. Videmus enim Caupones plerumq; sub prætextu instrumenti Cauponii prostitutas & usurarias habere mulieres *l. palam 34. §. si qua 9. ff. de rit. Nupt.* Ut non admodum differant ab his, quæ in Lupanaribus prostant *l. ult. C. si Mancip.* Ubi Caupona pro prostibulo habetur *l. 4. §. 2. ff. de his qui not. in fam. & l. quid tamē §. sed si 11. ff. de arbitrat.* ubi Popina vocatur locus inhonestus & cum Lupanari conjungitur (7) Agitatores h. e. equorum currumque rectores, quia sunt personæ inhonestæ *l. si qua C. de Spectat. & infimæ fortis ac vilis pretii l. Titius 43. §. ult. ff. de act. empti.* (8) Histriones, vulgo Comedianten/Pantomimi & saltatores, quia ipso Jure sunt infames *l. 2. §. ait prator. 5. ff. de his qui not. in fam.* (9) Pantagruelles sive Gnatones aulici, quos Civiliori vocabulo *Burgweilige Räthe* vocamus, (10) Balneatores & tonsores, Sunt enim viles & vilioris conditionis quam Histriones *per l. sed si quis 15. §. 1. ff. de usufructu.* (11) Sartores *per gl. in §. si tamen verbo, si sive ipsi Instit. de rer. divis.* ubi dicit ad verbum illud. *Scilicet fur.* Nam fortè erat Sartor. Nam pannus præsumitur furatus, si non est in veste positus *Schneidervv. in dict. §. si tamen, n. 4. de rer. divis.* (12) Tibicines, Cytharædi, Lyristæ, *per text. l. 1. Landrecht Art. 37. circa fin.* Ibi *Spielleuthen* giebet man den Schatten eines Mannes quod *gl. ibidem* ita explicat: *Das weisse / als der Schatten / oder Schein zeichnet einen Mann / also haben diese wohl gleichnisse eines Mannes / und seynd doch keinem Manne gleich im rechten / und man helt Sie auch für Todt.* Deniq; (13) Custode porcorum & ovium, mundantes Latrinas, Carnifices & similes.

II. De-

H. Derogatur nobilitati per infamiam vitaeq; turpitudinem, non enim servatur ei honos, qui se deduxit in scelus l. 2. C. de sec. Nupt. l. Senat. ff. de ris. Nupt. l. 1. C. ubi Senat. vel clariss. Amittitur autem (1) propter commissum perjurium l. quoties C. de dignit. Hinc quoq; in legibus Torneamentorum statutum est, das welcher vom Adel Siegelbrüchig vnd meineidig erkandt / gescholten vnd dafür gehalten wird / in keinen Thurnier solle zugelassen werden Artic. 4. (2) Propter crimen laesae majestatis Arg. l. quisquis f. C. ad l. Jul. Majestat. (3) Propter crimen falsi Thoring. decis. 7. n. 27. (5) propter furtum arg. l. 1. C. quando liceat unicuiq; se vindic. (6) propter Bannum, nobilis enim qui in Bannum Imperii declaratus est in Aulis principum non toleratur, sed pro infami habetur per Ord. Camera part. 2. Tit. 10. § und wo Er deshalb.

III. Per Mercaturam, quia privilegium per actum contrarium amittitur l. 2. C. de Carbonian. edict. l. Privilegium 27. C. de Decurion. Atqui Nobiles Mercaturam exercentes faciunt actum contrarium & non correspondentem Nobilitati, per legem Nob. 3. C. d. Commerc. & Mercat. ergo Privilegia Nobilitatis amittunt. Id quod secundo evidentius in legib. Torneamentorum de Anno 938. ab Henrico I. Ita prohibitum est Art. 2. das welcher vom Adel geböhren vnd herkommen wehr / der seinen Stand anders dann in Adelichen Stande hielte / sich nicht von seinen Adelichen Rentten vnd Gültten / die Ihm seit Mann vnd Erb- lehn / dienstlehn / Rathgeld / Herrs Sold oder eigenthum Jährlich ertragen mag / sondern mit Kauffmanschafft / wechseln / verkauffen vnd dergleichen sachen nehmen oder sein einkommen mehrten wolte / dadurch sein Adel geschmehet vnd verachtet würde / wie Er auch seinen hinterlassen and anstößen Ihr Brod für dem Munde abschney

Schneiden wolte / derselbe so der Stücke eines oder
mehr überfahren / soll nicht in Thurnier zugelassen
werden / wo er aber darüber einreiten vnd Thurnier
halten wolte / soll man mit Ihn umb das Ross
Thurnieren / vnd Ihn auff die Schrancken setzen /
nach Thurniers Freyheit &c. quod pluribus persequi-
tur *Dn. Vurmser. in Exercit. Jur. Publ. Exercit. 4. quest. 16.*
Quod tamen cum hoc moderamine intelligendum est ut
Nobiles fructus quod ex fundis suis habent superfluos abs-
que præjudicio Nobilitatis licite vendere queant,
quia Mercatores illi proprie dicuntur qui comparant &
revendunt *Nold. c. 22. n. 100.*

IV. Deniq; amittitur Nobilitas si mulier Nobilis
contrahat Matrimonium cum plebejo, cujus ratio est, quia
status mariti afficit & immutat statum uxoris primævum,
atq; hac ratione mulier Nobilis nubens viro ignobili non
habet Jura Cibariorum, das *Mustheil* neq; *Morgen-
gabe* *Moller. l. 2. Semest. c. 8.*

Generaliter autem notandum est, quod privandus
Nobilitate, eam & Privilegia sua ad sententiam usq; reti-
neat. *Schrad. de Feud. c. 12. Conclusi.* Inprimis verò statum,
dignitatem & qualitatem illæsam retinet, si nulla actio
vel accusatio contra eum instituta fuerit *l. rescript. 6. §. si
quis ff. de mun. & honor. Schrad. diet. Sect. 1. n. 119.*

atq; hic loci non inconvenienter quæritur, utrum Pa-
ter, qui amisit Nobilitatem liberis quoq; præjudicet. Et,
si Nobilitas per longam Majorum feriem continuata sit,
nullum afferri liberis à Patre Præjudicium posse putamus.
*arg. l. 3. ff. d. Interdict. & relegat. Et l. emancipat. 7. in f. ff. de Se-
nator.* Quia tali casu liberi Nobilitatem suam non tam
à Patre videantur consequi, quàm à Principis Liberalitate
quâ toti posteritati provisum fuit. Deindè quia sicut Pa-
ter in Præjudicium Filiorum non potest renunciare No-
bi-

bilitati, ita neq; suã ignominiã potest illis præjudicare.
Liebenthal in Collegio Politic. Exercit. 12. quest. 13. Neq;
quod dici solet, per medium (ut vocant) inhabile impe-
diri conjunctionem extremorum, ad hunc casum
pertinet, quia hïc fieri non potest, quin Nobi-
litas per Patrem, quamlibet ignobilem, in Nepotem cum
vitã transmittatur *dict. l. 3. ff. de Interdict. & relegat.* Non e-
nim Patri tantum conjungitur Filius, sed etiam avo per
patrem *dict. l. 7. ff. de Senator.* pater autem Filiorum honori
detrahere non potest *l. inter 6. §. Filiis ff. ad l. Juliam de ad-
ulter.* Nec Liberis quæsita dignitas propter crimen Pa-
tris auferenda est *l. gener. 34. §. ff. d. rit: Nupt. & l. Filia 9. C.
de Senat.*

An autem paupertas Nobilitatem tollat, con-
trovertitur. Et Chassaneus quidem affirmativam tenet,
in *consuet. Burgund. Rubr. 4. §. 19. n. 29.* Eo fortè motus fun-
damento, quod Aristoteles *lib. 4. Polit. c. 4.* dicit Nobilium
opulentiam & Claros Natales differentiam fa-
cere inter claros & Plebejos. Undè & Euripides in
Æolo dicit: Nobilitatis mentionem amabo ne mihi fece-
ris, hoc enim in pecuniis situm est, Atq; sic apud Romanos
pauperi non licuit ingredi Senatum teste *Livio lib. 1. Rom.
Histor.* Verùm hæc opinio minimè meretur applausum, un-
dè & communiter à philosophis, politicis & Jure Cõsul-
tis rejicitur. Quamvis enim non diffiteamur Nobilitatem
per divitias ingentem nancisci splendorem, & verè ma-
gnificam reddi per eas tamen nemo Nobilitatur, ac proin-
dè sumto argumento à contrario sensu, quod in Jure vali-
dum est, per inopiam nemini extinguitur Nobilitas. Hoc
quidem concedimus, Nobilitatem aliquantum obscura-
ri paupertate, unde Feudista dicit, quod quis non merea-
tur denominari Dux, Princeps, Comes, nisi habeat terri-
torium vel Ditionem *c. 1. quis dicatur Dux &c. unde & fa-
milix per divitias conservari alias sordescere dicuntur.*
Andr. Knichen in tract. de Jur. Saxon. non provoc. c. 3. n. 231.
At ideò tamen amitti Nobilitatem penitus negamus. Pot-
est enim quis esse pauper dignitate & famã domus integrã

manente, text. est in l. ut tantum. 14. §. 2. ff. de serv. corrupt.
Neq; ei paupertas est de genere malorum, *Armut ist keine
ne Schande oder Unehre / Wesenbec. Consil. 18. n. 27.*

Deinde quæstionis est; An Nobilis Advocati vel Cau-
sifici munus subeundo Nobilitate suâ se indignum reddat.
Ubi negativæ non dubitamus subscribere sententiæ. Quia
primo laudabile est Advocationis officium l. 3. C. de Advoc.
div. Jud. Secundo quia sicut per militiam Nobilis non a-
mittit Nobilitatem, ita nec per Advocatiam, quia hæc
duo comparantur invicem in l. Advocati C. de Advoc. div.
Jud. Geil. Lib. 1. observatione 43. n. 1. Major autem dubitatio
est de officio Procuratoris, an se. per illud indignum se
quis reddat Nobilitate. Et pro affirmativâ quidem face-
re videtur textus in l. si quis 34. C. de Decurion. Ubi infam-
issima dicitur vilitas Procuratio Facultatum alienarum.
Item quod infamis possit esse Procurator arg. §. ult. & ibi
Dd. Instit. de Except. Adeoq; concludendum esse videtur,
quod ut supra ob vile artificium ita & hic ob vile officium
Nobilitate quis privari debeat. Verum non obstantibus
istis textibus negativâ veriore esse nō dubitamus Nullibi
siquidem in Jure proditum est Nobiles si Procuracionem
alienæ litis susceperint, Nobilitatem perdere, *Harprecht. de
Procurator. §. 156.* Præsertim si illustriū & magnatū officia pro-
curēt. *Graven. part. 1. Concl. Cam. 43. Consid. 2. n. 2.* Et in Impe-
riali Camera id fiat, cum nemo ibidē in Procuracionem ad-
mittatur, nisi ad minimum sit Doctor vel Licentiatus
Lib. 1. observ. 43. n. 8. Quod verò ad textus oppositas atti-
net sciendum est, quod dicta l. 34. in suis terminis de Decu-
rionibus intelligenda sit, quibus Imperatores antea speci-
aliter interdixerant Procuracionem negotiorum alienorū
in l. Curialis 30. C. d. Loc. & cond. Cum itaq; Decurio ad talem
Procuracionem accesserit, non injuria vilissimam dictus
fuit suscipere, non quod ipsa Procuratio per se sit infamis,
ut loquitur Dynus in cap. infam. in f. de reg. Jur. in 6. u-
bi dicitur

bi dicit quod nunquam poterit videre textum, dicentem officium hujusmodi esse infamissimum; Sed quod Decurio contra legis prohibitionem malitiosè ausus fuerit eam suspicere, ex personâ Decurionis ob legis prohibitionem dicitur infamissima. Similiter etiam *dict. §. f.* non appellat Procuratorem infamem, sed dicit, quod infamis possit in iudicio Procurare, non obstante aliqua exceptione, quæ olim procuratoribus propter infamiam vel dantis vel ipsius procuratoris opponeretur, ne dum de his altereantur, ipsius negotii disceptatio proteletur.

Præterea quaeritur, an adoptio à Patre Plebejo dignitatem Nobilitatis imminuat? Quod omninò negandum esse arbitramur, cum quia per adoptionem dignitas non minuitur sed augetur, Unde Senator etsi à Plebejo adoptetur, manet tamen Senator *l. per adoptionem 35. ff. de adopt. tñ* quia accidentale nunquam privat, aut extinguit Naturale.

Deniq; & ultimo in quaestionem venit. An per non usum Nobilitas amittatur? ubi non dubitamus respondere. (1) quia ad retinendam possessionem à Majoribus, sufficit aptitudo & potentia *Nold. dict. tract. de Stat. Nobil. c. 23. n. 99.* (2) quia ut quis utatur suâ Nobilitate, consistit in mero ipsius arbitrio & Facultate. Jam autem expediti Juris est, quod actibus merae Facultatis non solum tempore longissimo puta 30. vel 40. annis *Hanon. ad Inst. Disput. 6. Thes. 13.* sed etiam ne mille quidem annorum spatio præscribi possit *Geil. lib. 2. observat 18. n. 4. Berlich. concl. practicab. part. 2. Conclus. 3. n. 7. v. actus.*

Atq; hæc quidem pro ratione instituti & ingenii modulo de Nobilitate sufficienter dicta sunt. Non enim instituimus, integrum conscribere Tractatum, sed Summariter quasi potissima recensere, quæ ad Nobilem hanc materiam spectare nobis visa sunt. Si verò quispiam prolixorem cujusque explicationem desideraverit, hunc com-

E 1 potent

Cotem voti sui reddet exquisitissimus Magni illius Jure
consulti Tiraquelli de hac materia plenissime conscripto
Tractatus. Nobis interea generosus Lector condonabit,
si quadam vel nimis jejune vel aliquantum fervide dicta
videbuntur, nec tamen adeo obstinatum me arbitretur,
quin melius informatus unicuique facile sim cessurus. De-
niq; etiam DEO Optimo Maximo, quem hujus Instituti
Nostri principium & Moderatorem imploravi etiam com-
pletorem Operæ meæ suppliciter veneror & gratias ipsi
hâc chartâ publicâ refero devotissimas.

Ad

Nobilissimum Dominum

Authorem.

Est aliquid, Proavos generoso stemmate natos
innumero numero posse referre suos.

Est aliquid, Generis monstrare illustria facta
& longâ serie stemmatis esse potens.

Ast illud magis est, propriâ virtute nitere
atque ornare suum, non sine Laude, Genus.

Hæc generosa Tibi Mens est, dum Nobilitatis
laudando studio, Jura docere studes.

Perge illam calcare viam, jam certa parata
præmia virtutis sunt studiiq; Tui.

Gotofredus Suevus

P. Pand. P. p. t. Academiae Rector
& Facult. Decanus.

Ad Nobilissimum Domi-

num Authorem & Respondentem.

Ille putabatur Germanis Nobilis olim,
Qui vulgatus erat docta per ora virum;

In-

Insuper egregiis pollens donisq; bonisq;
Corporis ac animi Rhamnusiaq; DEÆ.
Qui virtute suâ priscum splendore, probante
Principe, Doctrinâ nobilis esse potest.
Hic verè nobis nunc Nobilis esse putatur
Quem sua, Nobilitat, non aliena fides
Hoc ALBERTE probas nostrum lectissime Amice,
Dum de Nobilibus verba colenda facis.
Perge modò porrò, hinc tibi gloria summa refurget
Te quoque Fama feret blanda per ora virum.

Henricus Coselius

J. U. D. & PP.

Ad Nobilissimum Domi-
num Respondentem.

Quam scavè in auro gemmula purpurat,
Quam svavè rident purpureæ rosæ
Cum liliis quas hortulanus
Veris in auspicio maritat.
Tam svavè stirpis Nobilitas nitet,
Conjuncta Virtuti, artibus & piæ
Rectæq; vitæ. Quam beatus
Talia qui sociare tentat!
Quam Tu beatus! Cum Tibi Numine
Dono decorum sanguinis inclyti
Sit stemma donatum, relata
Consocians, sociare pergis.

Samuel Ritter/L.

Prof. Publ.

Wie die Weisheit die Ziererin der Jugend/
so wird der Adel auch erleuchtet durch die Tugend
Des!

91
TK
2508

Des / der von hohem Stamm und Edlem Geblüte
entsprossen ist / und der ein Tugendhafft Gemüthe
bey seinem hohen Stande liebt.

Dich hat auch die Natur gebohren lassen werden
aus Adlichem Blut: dich hat aus schöner Erden
Prometheus auffgebaut. Drumb / was sonst andre
sagen

nach vielbejahrter Zeit / das hat bey frühen Tagen

Dein Tugendhaffter Geist verübt.

Du rühmest dich nicht deß / womit viel andre pralen

Die ihrer Ahnen Ruhm mit stummen Wappen mahs
len /

und doch nichts löbliches durch eigne Tugend üben;

Du pflegst nur dies allein mit Edlem Geist zu lieben

Was du durch eignen Fleiß erlangt.

Drumb hastu auch als bald die Blüte deiner Jahren

Den Musen zugewand / und dir die teureren wahren

Den Tugend eingekauft / daß deinem Vaterlande

(Das grosse Hoffnung führt von dir und deinem Stand

Zu Ehren / deine Jugend prangt. (de,

Nur fahre ferner fort / wie du hast angefangen /

und gehe diesen weg / den dir ist vorgegangen

Dein Grosser Vater den dein Adlich Geschlechte

mit Ruhm betreten hat / du wirst mit gutem rechte

auch Ihnen werden gleich gesetzt.

Dieses schrieb seinem Beehrtesten Herrn
Stubengesellen zu schuldigen Ehren

Hans Jacob Hartranfft.

B. M. 10
h. 473.

Mag

DN.
J. U. D.
Scabina
Præcept

NO

Disc

77942) B.M. 1.144

sfimi JCto.

II R
2508

ORIS

Consultissimi
SUEVI,
ultatis Juridicæ, &
ltatisq; p. t. Decani,
bmissio animi cultu

TEM,

litico exa-

onit
ben/

Maj.
ke, M DG LIIL

